



Malmöitiskt mod ledde till vinst

M

almö fick flest poäng i Trivektors kommunrankning SHIFT2015 och kan alltså titulera sig bäst i Sverige på hållbara transporter 2015. Kommunrådet Milan Obradovic mottog det ärofyllda priset vid ett seminarium i Almedalen i juli.

Malmö har en tydlig trafikstrategi med mål om att minska biltrafiken per capita. Det finns goda förutsättningar för att cykla och åka kollektivt, och Malmö är duktiga på att hantera godsfrågor. Malmö imponerar också med sin banbrytande kampanj "Inga löjligen bilresor".

Uppmuntrar cyklister

"Inga löjligen bilresor" drogs igång när resvaneundersökningarna år 2007 visade att hälften av resorna kortare än fem kilometer gjordes med bil. Först handlade kampanjen om att nominera den löjligen bilresan, nu jobbar Malmö stad mer med att på olika vis uppmuntra stadens cyklister på olika sätt och genom att samla in deras synpunkter om förbättringar av cykelstaden Malmö. Malmö har lagt ned stort arbete på att få till rätt ton i kampanjbudskapen, och använt en lite kaxig Malmöhumor, vilket nått väl ut.

Att cykla är en del av Malmöbornas vardag och staden har av Copenhagenize Design Co rankats som världens sjätte bästa cykelstad. Idag görs drygt 22

procent av malmöbornas resor med cykel.

– Vi vill förstås öka cyklandet ännu mer, säger Peter Håkansson, trafikstrateg inom Malmö stad. År 2030 vill vi att minst 30 procent av malmöbornas resor görs med cykel.

Malmö stad har varit måna om att regelbundet undersöka vad malmöborna tycker om deras åtgärder och att utveckla verksamheten där de ser att den brister.

– Tidigare hade vi låg kunskap om fotgängare, men nu har vi stärkt upp kompetensen och tagit fram Sveriges första program för fotgängare. På samma sätt gjorde vi med godstrafiken i centrum. Vi kunde förhållandevis lite om detta, men har nu samlat ihop fastighetsägare, handlare, branschorganisationer och andra berörda. 2014 blev vårt första godstrafikprogram antaget, berättar Peter.

Mod att testa

Kanske beror en del av Malmöns framgång på viljan att ligga i framkant och att ha modet att våga testa. Det finns



Peter Håkansson, trafikstrateg, Malmö stad

en kultur inom Malmö stad av att det är bra att testa sig fram. Cheferna och politikerna uppmuntrar till det.

– Ibland blir det fel, men oftast blir det bra, berättar Peter. För oss som arbetar här är det väldigt utvecklande. Det gör Malmö stad till en attraktiv arbetsgivare.

Stan växer

Malmöns befolkning växer och andelen hållbara transporter måste öka för att Malmö ska förbli en attraktiv stad. Malmö ser framförallt två stora utmaningar framöver: pendlingsfrågan och barns och ungas transporter.

– Vi utvecklar samarbetet med grannkommunerna och med regionen för att minska andelen pendlingsresor med bil. För att fler föräldrar ska våga släppa iväg sina barn på cykel eller buss arbetar vi med att trygga närmiljön runt skolorna och planera för barn och ungas resor när nya områden planeras, berättar Peter. □

Umeå prisas för elbussar och kampanjer



n

är SHIFT2015 delades ut fick Umeå kommun ett särskilt hedersomnämmande

för sin unika satsning på snabb-laddningsbara fullelektriska bussar i kollektivtrafiken. I dag kan du åka elbuss mellan Umeå centrum och Umeå Airport.

2038 ringer upp Isak Brändström, infrastrukturplanerare i Umeå kommun. Grattis! Kan du berätta om er satsning på elbussar?

– Det började med att ett lokalt företag, Hybricon, behövde en testarena för elbussar. Umeå kommuns kollektivtrafikbolag erbjöd dem att testa på linjen mellan centrum och flygplatsen, en lagom lång sträcka. Kommunen investerade i laddstationer vid flygplatsen och två dieselelbusar byggdes om till elbussar. Det fungerade bra. Nu har kommunen köpt in en fabriksny elbuss som går i ordinarie trafik. Det är riktigt trevligt att åka i den. Den är speciellt framtagen för att klara kallt klimat och för att hålla temperaturen inne i bussen under vintern utan onödiga energiförluster. Två elbussar har nyligen börjat trafikera stomlinjerna och fler är på

väg. Inom några år vill vi ersätta alla dieselelbusar på de största linjerna med elbussar.

Förändra attityd och beteende

Umeå imponerar också genom sitt engagerade och framgångsrika arbete med informations- och påverkansinsatser inom projektet Umeå Be Green. Kan du berätta om det?

– Be Green är ett EU-finansierat projekt som jobbar med mobility managementåtgärder, dvs att främja hållbara transporter och påverka bilanvändningen genom att förändra resenärers attityder och beteenden. Inom Be Green har flera projekt genomförts. Allra bäst resultat har vi

fått på våra testresenärsprojekt som går ut på att vanebilister får testa att resa kollektivt en period. Där har vi fått en stor andel testresenärer som efter kampanjens slut fortsatt resa kollektivt.

Nu i ordinarie verksamhet

– Be Green har också tagit fram en interaktiv luftvisulator, en skärm i gatumiljö som visar luftkvaliteten i realtid. Och vid flygplatsen har det inom ramen för projektet byggts ett cykelgarage där flygresenärerna



Isak Brändström, infrastrukturplanerare, Umeå kommun

kan låsa in cykeln medan de är ute och reser. Då projektet löper ut i år har mobility managementfrågorna lyfts över till ordinarie verksamhet. Bland annat fortsätter arbetet med Gröna parkeringsköp som går ut på att fastighetsägare får bygga färre arbetsplatsparkeringar än parkeringsnormen föreskriver mot att de istället satsar på bilpool, cykel och betalar till en mobility managementfond.

Vision om 5 km-staden

Vad planerar ni för framtiden?

– Just nu planerar vi för att bygga om de gamla trafiklederna genom centrum i samband med att den nya ringledden färdigställs. Det kommer betyda mycket för centrum då en prioritering av hållbara färdmedel möjliggörs. Vi arbetar hela tiden utifrån visionen om 5 km-staden. Vi strävar efter en tätare stad med korta avstånd. Genom att fler kan gå, cykla och åka kollektivt, kan vi bygga tätt och ändå minska problem med luftföroreningar och buller. □